

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1114

van **GWENNY DE VROE**

datum: 5 september 2022

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Beverpopulatie - Evolutie

In 2018 kwamen in Vlaanderen bevers voor in 181 territoria. Vermenigvuldigd met een conversiefactor 2,8 werd het aantal bevers in Vlaanderen geraamd op 507 exemplaren.

1. a) Hoe is het aantal territoria waarin bevers voorkomen sinds 2018 geëvolueerd?
b) Hoe is het geraamd aantal bevers sinds 2018 geëvolueerd?
Graag telkens de cijfers per jaar tot de recentst beschikbare gegevens.
2. Blijft men nog vasthouden aan de conversiefactor 2,8 voor alle territoria, ook voor de kleinere aangezien de foutenmarge toeneemt naarmate de territoria kleiner worden?
3. Welke zijn de nieuwe territoria die sinds 2018 bijgekomen zijn in Vlaanderen?
4. Welke territoria waar bevers voorkomen vertonen sinds 2018
 - a) een aangroei;
 - b) een achteruitgang?
5. Op welke waterlopen zijn sinds 2018 nieuwe meldingen van aanwezigheden van bevers gekomen?
6. Hoeveel dammen en hollen van bevers moeten worden opgevolgd?
7. a) Hoeveel verplaatsingen van bevers werden sinds 2018 jaarlijks gedaan?
b) Werden die verplaatsingen telkens gecombineerd met het beverproof maken van de oevers?
8. Het soortenbeschermingsprogramma voor de bever is sinds 5 augustus 2015 van toepassing. Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) wordt verondersteld jaarlijks te rapporteren aan de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW).
Wat zijn de bevindingen van ANB in de periode 2019 tot heden?
9. a) Hoeveel landbouwers en boomkwekers stuurden in de periode 2018 tot heden een dossier met vraag tot schadevergoeding in?
b) Hoeveel van die dossiers werden aanvaard respectievelijk afgewezen?
Cijfers graag per jaar.
10. a) Hoeveel landbouwers en boomkwekers ontvingen in de periode 2018 tot heden een schadevergoeding?

- b) Welk bedrag aan vergoedingen werd aan landbouwers en boomkwekers in de periode 2018 tot heden uitbetaald in het kader van beverschade?

Cijfers graag per jaar.

ANTWOORD

op vraag nr.1114 van 5 september 2022

van **GWENNY DE VROE**

1. a) Een overzichtstabel van het aantal territoria per bekken wordt gegeven in bijlage 1. Dit voor de periode 2015 tot de laatste update.

b) Dit is uiteraard mee geëvolueerd met het aantal territoria. Het is niet mogelijk om bevers individueel te tellen. Enkel territoria worden geteld.
2. De conversiefactor beschrijft de verhouding tussen het aantal vastgestelde territoria en het geschat aantal bevers dat daarmee overeenkomt. De waarde 2,8 die nu wordt gehanteerd is een conservatieve schatting die er vooral is op gericht het aantal reproductieve eenheden (territoria met voortplanting) niet te overschatten. Voor een gedetailleerde bespreking over deze waarde verwijzen we naar de discussie in Huysentruyt et al. (2019).
De waarde is een gemiddelde dat wordt toegepast op alle territoria. Deze waarde differentiëren op basis van territoriumgrootte, zoals in de vraag wordt gesuggereerd, veronderstelt een goede kennis van de grootte van elk territorium in Vlaanderen, gegevens die enkel via intensieve opvolging nauwkeurig te bepalen zijn. Daarnaast bepaalt niet enkel de grootte van een territorium het aantal aanwezige bevers, maar is vooral de kwaliteit van het leefgebied de bepalende factor. Daarom is het beter een generieke conversiefactor te hanteren, die wel kan worden verlaagd als de inschatting zou bestaan dat het aantal territoria met lage bezetting zou worden onderschat. Het conservatief karakter van de huidige waarde van 2,8 moet ervoor zorgen dat wanneer via de huidige monitoring de drempelwaarde voor een goede staat van instandhouding wordt bereikt, dit ook met vrij hoge zekerheid een effectieve goede staat waarborgt. Omdat deze drempelwaarde nog maar pas werd bereikt voor Vlaanderen en, uit voorzorg rekening houdende met een aantal veronderstellingen, op de grens zit van het nodige aantal bevers voor een minimum leefbare populatie (MVP) blijft voorzichtigheid nog geboden (Huysentruyt 2022). Dat maakt dat de ingebouwde marges, bedoeld voor een hoge zekerheid bij het bepalen van de gunstige staat, nog niet kunnen worden losgelaten en dat wordt vastgehouden aan de conversiefactor van 2,8.
3. De kaart in bijlage 2 toont de nieuwe territoria sinds 2018. Om de kaart leesbaar te houden, werden enkel de bevaarbare waterlopen en de waterlopen van 1ste categorie vermeld.
4. Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) rapporteert enkel over het aantal getelde actieve territoria per bekken zoals weergegeven in bijlage 1. Er kan dus een uitspraak gedaan worden over het aantal territoria per bekken. Er wordt echter niet bijgehouden of een territorium een toename of een achteruitgang kent.
5. Beverterritoria worden geregistreerd met een x,y-coördinaat en niet met een waterloop. Dit omdat niet alle kleine waterlopen een naam hebben of juist verschillende namen en bevers ook voorkomen in plassen en vijvers. Waterloopbeheerders werken ook met nummers in plaats van met namen. Daarom heeft het weinig zijn een uitgebreide lijst met coördinaten toe te voegen.

6. Eén beverterritorium telt meestal meerdere dammen en/of holen. De opvolging gebeurt door de verschillende waterbeheerders en terreinbeheerders. Die rapporteren jaarlijks het aantal interventies die gebeurden in het kader van verleende afwijkingen op het Soortenbesluit. Op sommige locaties dient er wekelijks ingegrepen te worden. Op andere locaties éénmalig tot niet. Dit is afhankelijk van het lokale reliëf en de impact van de opstuwing die een dam kan creëren. Hier kan dus geen concreet cijfer op worden gekleefd.
7. Sinds 2018 werd één bever verplaatst. Ter hoogte van de oever werd het hol opgevuld met stortsteen. Met vangen en verplaatsen wordt zeer restrictief omgegaan. Voor meer info over de redenen hiervoor verwijs ik naar het antwoord op de schriftelijke vraag nr. 459 van collega Joosen van 8 januari 2021.
8. De beverpopulatie neemt traag maar gestaag toe zoals ook de cijfers in bijlage 1 aantonen. De soort bevindt zich in Vlaanderen in een gunstige staat van instandhouding. Dit betekent dat er voldoende bevers zijn om een duurzame populatie in stand te houden.

Het doel van het soortbeschermingsprogramma was om draagvlak voor de soort te creëren door de conflicten te voorkomen/beperken. Dit is in de periode 2015-2020 behoorlijk gelukt dankzij de inspanning van de waterbeheerders. Nu de bevers verder uitzwermen over Vlaanderen neemt de kans op conflicten en schadegevallen toe. Sommige kleinere waterbeheerders zien momenteel een deel van hun werkingsbudget gaan naar de permanente aandacht die de bever vraagt.

In het aflopende soortbeschermingsprogramma gebeurde het beverbeheer eerder op een ad hoc-manier: wanneer er zich lokaal een probleem voordeed, werd er gezocht hoe dit opgelost kon worden. De samenwerking tussen ANB en de verschillende waterbeheerders verliep hierbij vlot. De vraag naar een meer structurele aanpak neemt echter toe. Anderzijds helpt de bever om de gevolgen van de klimaatopwarming te milderen door het tegengaan van bosbranden, verdroging in beekvalleien, door de verkoeling die natte valleien kunnen bieden tijdens hitte en vasthouden van water. Daarom wordt in het vervolgplan op het soortbeschermingsprogramma een meer structureel 'beverbeheer' uitgewerkt.
9. Zie tabel in bijlage 3
10. Zie tabel in bijlage 3. Het antwoord is hetzelfde als het aantal 'ontvankelijke dossiers'.
 - a) Zie tabel in bijlage 3. Het antwoord is hetzelfde als het aantal 'ontvankelijke dossiers'.
 - b) Zie tabel in bijlage 3.

BIJLAGEN

1. [Overzicht aantal territoria](#)
2. [Kaart](#)
3. [Tabel](#)

Referentie:

Huysentruyt F, Van Daele T, Verschelde P, Boone N, Devisscher S, Vernailen J (2019). Evaluatie van de monitoring van bever (Castor fiber) in Vlaanderen. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2019 (28). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel. DOI: doi.org/10.21436/inbor.16385754 [link](#)

Huysentruyt F. (2022). Advies over de staat van instandhouding van de bever (Castor fiber) in Vlaanderen. Adviezen van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Nr. INBO.A.4329. Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel. [link](#)